

Reija Wihinen: Ammattijärjestäjä torppaa tavarakaaosksen

Työnsä *taitajia* -palstalla esitellään jäte- ja kierrätysalan monimuotoisia töitä ja niiden osaavia tekijöitä.

Länsimaisessa kulutusyhteiskunnassa tavara-paljoudesta on tullut ongelma, jonka ratkomiseen tarvitaan uutta ammattikuntaa. Ammattijärjestäjä auttaa vähentämään turhaa roinaa – ja kierrättämään käyttökelpoista.

ELINA SAARINEN

■ Vaatekaappi pursuaa, mutta silti joka kauppareissulta tarttuu mukaan uusi kostyymi.

Kellari on täynnä vanhemmilta perittyjä huonekaluja, astioita ja laatikoita, ullakko taas kotoa pois muuttaneiden lasten tavaroita.

Eteisen pöytä notkuu postista, joka pitäisi käydä läpi ”sitten joskus”.

Tietokoneen kovalevyllä tuhannet digikuvat odottavat arkistointiaan.

Länsimaisella elämäntyyliä on taipumus kerryttää kaikkea ja paljon. Jos ei satu olemaan rivakan organisointikykyinen, saattaa paljoudesta muodostua ahdistava kaaos.

Suomeen onkin syntynyt uusi ammattikunta, ammattijärjestäjät, jotka auttavat asiakasta luopumaan turhasta ja ylimääräisestä ja saamaan elämänsä taas järjestykseen.

KYSYNTÄ KASVAA

Yksi ammattijärjestäjistä on **Reija Wihinen**, joka perusti marraskuussa 2011 Elokuun Tila -yrityksen tarjoamaan mm. ammattijärjestäjän palveluja.

Wihinen kävi **Anne te Velde-Luoman** järjestämän koulutuksen ja on kuulunut siitä lähtien Suomen ammattijärjestäjät ry:n aktiiveihin.

Ammattijärjestäjä Reija Wihinen messuosastolla I love me -tapahtumassa viime lokakuussa.

”Olen synnynnäinen ammattijärjestäjä: Aloin lapsuudenkodissa tehdä tavaroista erilaisia siistejä pinoja, aakkostin kirjoja ja siivosiin vaatekomoeroita”, Wihinen kertoo.

Wihinen laskee, että Suomessa on jo seitsemisenkymmentä koulutettua ammattijärjestäjää. Hänen mukaansa kysyntä ammattijärjestäjän palveluille on jatkuvasti lisääntynyt.

Wihisen mukaan jokainen asiakas on erilainen. Toiset saattavat tarvita apua johonkin yksittäiseen ongelmaan, toisilla taas on kyse laajemmasta tavara-paljouden kertymistaipumuksesta, joka vaatii elämän- ja asennemuutosta: On opittava arvioimaan, mikä on säilyttämisen arvoista, mistä taas kannattaa luopua.

”Olen nähnyt koteja, jotka ovat

ruokapöytä myöten täynnä kaikkea sälää. Tavarakasoja alta löytyy pahimmillaan jopa eläimenraatoja. Masennus, jokin fyysinen sairaus tai ihmissuhdekriisi on voinut viedä voimat niin, ettei kotia enää jaksata pitää järjestyksessä”, Wihinen kuvailee.

Toista asiakastyyppeä on edustanut esimerkiksi tyylikkäästi sisustetussa, muuten todella siistissä kodissa asuva nainen, joka kaipasi apua ompelusoppensa organisointiin. Kangaspalat, napit ja muut tarvikkeet saivat alle neljän kuution tilasta jokainen oman, selkeän paikkansa.

Wihinen yhdistää ammattijärjestäjän palveluihin usein myös sisustus- ja somistustyötä.

OBJEKTIIVINEN APU

Wihinen korostaa, että ammattijärjestäjä ei ole siivoaja, vaan henkinen tuki, joka saa aikaan syvällisempään muutokseen. Työ alkaa aina asiakkaan haastattelulla ja kartoituskäynnillä kohteessa. Sitten päätetään tavoitteet.

Ammattijärjestäjä auttaa asiakasta käymään itse läpi työn alle otetussa tilassa joka ikisen tavarain, vaateen tai paperidokumentin ja tekemään jokaisesta päätöksen, onko se säilyttämisen arvoisen. Tavarat lajitellaan esimerkiksi kotona tai muualla säilytettäviin, pois heitettäviin ja kierrätyskelpoisiin. Ammattijärjestäjä voi tarjota *säilytänkö vai hylkäänkö* -päätökseen objektiivisen näkökulman.

”Monella on valtava tarve päästä kertomaan tarina, joka tavarahan liittyy. Sitten kun sen on saanut kerrottua, tavarasta on helpompaa luopua. Ammattijärjestäjän työ on pitkälti ihmisen kuuntelemista ja päätöksenteossa tukemista.”

Wihisellä on hyvä nyrkkisääntö, joka auttaa välttämään tekemättömien asioiden patoutumista kaaokseksi asti:

Reija Wihinen

Espoolaisen ompeluharrastajan työpiste ennen ammattijärjestäjän käyntiä.

”Jos jonkin asian pystyy tekemään alle kolmessa minuutissa, tee se heti, älä lykkää sitä tuonemmas.”

Wihiselle ekologisuus on tärkeää. Hän aikoo suorittaa myös ekoneuvojakoulutuksen, sillä se täydentäisi osaamista mainiosti. Hän on hyvin selvillä erilaisista kierrätyksmahdollisuuksista, hyväntekeväisyydestä ja kirpputoreista.

Toisinaan kodeista löytyy kuitenkin niin huonolaatuista tavaraa, ettei se kelpaa enää kierrätykseen.

Wihinen on huolissaan etenkin suomalaisten vaatetaloudesta.

”Suomalaisilla on vuodenajoista johtuen muutenkin paljon vaatteita. Nykyään vaatteita saa halvalla. Niitä kertyy valtavia määriä. Ne ovat niin heikkolaatuisia, ettei niitä voi jatkohyödyntää. Tekstiilijätettä syntyy yhä enemmän.”

Wihinen on nähnyt työssään kierrätyksestä myös toisen puolen.

”Olen törmännyt asiakkaisiin, jotka ovat kokeneet taloyhtiön monet jätteasiat ja oikean lajitellun vaatimuksen niin vaikeiksi, etteivät ole uskaltaneet viedä roskaa lainkaan jäteastioihin. He ovat

mieluummin pitäneet roskat sisällä omassa kodissa.”

SÄÄSTÄVÄISYYS KÄÄNTYI HYVEESTÄ PAHEEKSI

Wihisen mukaan suomalaiset ovat alttiita päätyämään tavarakasojen vangiksi.

”Sota- ja pula-ajan ikäluokka ja heidän lapsensa ovat kasvaneet siihen, että kaikki kannatti säästää myöhempää tarvetta varten. Tämä säästäväisyys istuu sitkeässä myös myöhemmissä sukupolvissa. Mitään ei raaskita heittää pois.”

Wihinen tuntee myös ilmiön, jossa tavaraa kerätään ja hamstrataan talteen nurkkiin niin, että sitä voi pitää jo sairaalloisena.

”Päätellen siitä, miten paljon tällaisia tapauksia on meille tullut, sanoisin, että se on hyvin yleistä Suomessa. Se on vaiettu ongelma, joka ei oikein kuulu kenellekään instanssille. Esimerkiksi Tampereen kaupunki on aivan viime aikoina ostanut ammattijärjestäjien apua sosiaalihuollon asiakkailleen, joilla on tämä ongelma.”

Wihinen kritisoi ajattelutapaa,

Näin vältät tavaroiden kasautumisen:

1. Kiinnitä ostamiskäyttäytymiseesi huomiota:
Perustelee, miksi tarvitset tavaraa, jonka aiot ostaa.
Mihin käytät sitä, kuinka usein? Voisiko sen lainata jostain sen sijaan, että ostat sen omaksi?
2. Lajittele säilyttämisen arvoiset asiat ja keksi kaikelle oma, järkevä ja käytännöllinen paikkansa. Pidä säilytyspaikat hyvässä järjestyksessä ja siistinä, niin niitä on mukava käyttää.
3. Harkitse, tarvitsetko ammattijärjestäjän apua, jos:
 - Tavarointa on kertynyt kodin pinnoille niin paljon, että viikkosiivouksesta on tullut työlästä.
 - Kaapit ovat niin pullollaan tavaraa, että esineet putoilevat ulos, kun kaapin avaa.
 - Harkitset jatkuvasti laajentavasi kodin säilytystiloja tai muuttavasi isompaan asuntoon sen takia, ettei tavaroille ole enää nykyisellään tarpeeksi tilaa.
 - Tavaramäärä ahdistaa sinua tai kodissasi asuvaa läheistäsi.

Reija Wihinen

Ompelupiste melkein valmiina, muutaman tunnin uurastuksen jälkeen.

joka näkee ihmisen arvon ainoastaan kuluttajana, joka ostaa ja kasvatkaa näin taloutta.

”Usein ihmiset käyttävät osta-

mista ja maksamista keinona jättää itsestään jälkiä ja osoittaa arvonsa. Ihmisellä on kuitenkin arvo ihmisinä itsenään, ei vain kuluttajana.” ■